

28-1-25

Betreft Wetterskip Fryslan

Project: "Verbeteren waterhuishouding De Moark"

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief reageer ik op het voornemen tot verbreding van de hoofdwatgang binnen het projectgebied De Murk/ De Wrans, evenals het bijbehorende voorstel schadevergoeding.

De betreffende watgang ligt midden in een aangewezen Grutogebied, waar wij met behulp van ALNB-pakketten al jaren werken aan een optimale inrichting voor weidevogels. Het gebied is zorgvuldig afgestemd op provinciale natuurdoelen, met beheermaatregelen zoals rustperiodes, kruidenrijk grasland en bescherming van broed- en foerageergebieden. De voorgestelde verbreding past niet binnen deze gebiedsdoelen en brengt risico's met zich mee voor de hydrologie, de openheid en de rust die essentieel zijn voor het broedsucces van weidevogels.

Daarnaast zijn er enkele praktische en bedrijfsmatige punten die zwaar wegen.

1. Verlies van grond en impact op veebezetting.

Door de voorgestelde verbreding raken wij opnieuw een stuk land kwijt. Dit heeft directe gevolgen voor ons veebezetting en daarmee voor economische draagkracht van ons bedrijf. Minder grond betekent minder beweidingsruimte, minder voederwinning en minder flexibiliteit in het management van het vee. Dit is een structurele schade die niet met een eenmalige vergoeding kan worden opgelost.

2. Belang van het Talud.

Het Talud is cruciaal voor de veiligheid van het vee en de stabiliteit van de oever. Een verbreding vergroot het risico op afkalving, instabiliteit en ongelukken met vee. Zonder duidelijke borging van taludbescherming, onderhoud en verantwoordelijkheid is verbreding niet acceptabel.

3. Bescherming van het betonpad.

Het bestaande betonpad is essentieel voor de dagelijkse bereikbaarheid van onze percelen. Wij accepteren geen schade aan dit pad. Het gebruik van rupsvoertuigen op het betonpad is uitgesloten vanwege het risico van scheuren, verzakkingen en structurele schade. Wij verzoeken het Wetterskip dit expliciet te garanderen en volledige aansprakelijkheid vast te leggen.

4. Veeveiligheid bij een verbreed Talud.

Een breder talud brengt extra risico's met zich mee voor het vee. Wij verzoeken om een concreet plan voor veewerende maatregelen en taludbescherming, zodat instorten en ongelukken worden voorkomen.

Op basis van de bovenstaande punten verzoek ik het Wetterskip om:

1. de voorgestelde verbreding te heroverwegen
2. alternatieven te onderzoeken die passen binnen de natuur en beheerdoelen van het Grutogebied.
3. het ANLB-collectief en de betrokken grondeigenaren actief te betrekken bij verdere planvorming.
4. de veiligheid van talud, vee en betonpad volledig te borgen
5. de structurele gevolgen van grondverlies en veebezetting volledig mee te wegen in de besluitvorming.

Wij vertrouwen erop dat het Wetterskip de bijzondere status en functie van dit gebied serieus neemt en de plannen hierop zal aanpassen.

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

13-02-2026

Geachte heer, mevrouw,

Als direct betrokkene wens ik met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project "Verbeteren waterhuishouding De Moark."

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor mijn landbouwkundige bedrijfsvoering. Ik verlies niet alleen kostbare grond, maar ook de functionaliteit van mijn percelen komt onder druk te staan.

Ik heb daarom bezwaar tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer
3. Verslechtering van de perceelstructuur en bewerkbaarheid
4. Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Vanwege de krappe marges en hoge grondprijzen, is dit verlies structureel en niet te compenseren. Het raakt:

- mijn totale bedrijfsomvang
- mijn voerproductie
- de mogelijkheden voor beweiding en maaibeheer

De compensatie die ik hiervoor van Wetterskip ontvang, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

Door de voorgestelde werkzaamheden, het tijdelijke werkterrein en het aanleggen van baggerdepots verliezen wij niet alleen permanent, maar ook voor langere periode de beschikking over landbouwgrond. Dit leidt tot structurele en incidentele schade die in de huidige onderbouwing en schadeberekening onvoldoende wordt meegenomen.

Concreet betekent dit dat wij gedurende langere periode te maken krijgen met:

- verlies aan ruwvoerproductie;
- vermindering van mestplaatsingsruimte, met als gevolg hogere afvoerkosten en beperkingen in de bedrijfsvoering;

- derving van GLB-inkomsten en andere areaalgebonden vergoedingen;
- verminderde benutbaarheid en vertraagd herstel van percelen als gevolg van het baggerdepot.

Het tijdelijk gebruik van gronden voor baggeropslag en werkterreinen leidt in de praktijk tot langdurige productieverliezen en structurele verslechtering van bodemkwaliteit en draagkracht. Hierdoor ontstaat schade die verder reikt dan de in het voorstel genoemde gebruiksperiode. Deze gevolgen hebben directe impact op de economische continuïteit en toekomstbestendigheid van het bedrijf en dienen als structurele inkomens- en vermogensschade te worden aangemerkt. Ik verzoek Wetterskip deze schade integraal en realistisch mee te nemen in de besluitvorming en schadeafwikkeling.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenaamd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder lever ik hieraan al jaren een bijdrage door :

- uitgesteld maaien (op kruidenrijk grasland)
- mozaïekbeheer
- creëren van nat biotoop door onder meer het aanleggen van plasdrassen en hogere waterpeilen.
- predatiebeheer i.s.m. de lokale jagers

Door verbreding van de watergang en de bijbehorende oeveraanpassingen (zoals flauwe taluds en periodiek beheer daarvan) ontstaat juist meer predatie, minder openheid en slechtere vochtcondities. Dat maakt het voor mij als weidevogelbeheerder vrijwel onmogelijk om de gewenste resultaten te blijven behalen.

Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om-en-om-hekkelen.

Dit leidt tot:

- Blijvende riet- en ruigte-ontwikkeling
- Visuele obstakels en verlies aan openheid
- Facilitering van predatoren

Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden.

Predatie

Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties.

Waarom extensieve oevers predatie versterken:

- Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil- en lanceerpunten*

Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking voor:

- Stalking en hinderlagen

- Nestverkenning
 - Het lokaliseren van kuikens
 - Ongezien naderen in open weilanden
- b. *Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied*
 Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied. Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.
- c. *Visuele obstakels benadelen de weidevogel*
 Weidevogels zijn grondbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

Uitvoering in het broedseizoen is ontoelaatbaar

Volgens de ontwerp-omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot:

- Verstoring van territoria
- Opvliegen van broedende vogels
- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens
- Verstoring van foerageergedrag
- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

2.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit “onvoldoende” is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is mij bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet. KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. Ik vraag mij af of Wetterskip hier voldoende aandacht aan heeft besteedt.

2.4 Juridische toets

Het ontwerpbesluit ontbeert een deugdelijke en gebiedsspecifieke motivering waaruit blijkt dat de voorgestelde maatregelen noodzakelijk, effectief en proportioneel zijn. Hiermee wordt niet voldaan aan de motiveringsplicht van artikel 3:46 Awb. Het Wetterskip heeft onvoldoende gemotiveerd waarom deze zware ingrepen noodzakelijk zijn op deze locatie, terwijl minder belastende alternatieven beschikbaar zijn. Hiermee handelt het Wetterskip in strijd met het

evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 3:4 Awb. Het Wetterskip heeft nagelaten aantoonbaar te onderzoeken of minder ingrijpende alternatieven mogelijk zijn, zoals aanpassing van beheer, andere locatiekeuzes of technische maatregelen. Daarmee is het besluit onvoldoende zorgvuldig voorbereid (art. 3:2 Awb). Uit het ontwerpbesluit blijkt niet dat mijn landbouwkundige, economische en ecologische belangen volwaardig zijn meegewogen. Ook om deze reden is sprake van een onzorgvuldige belangenafweging in strijd met artikel 3:2 Awb.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark wil ik mijn bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogelpopulatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding, het extensieve oeverbeheer en de geplande uitvoeringsperiode brengen beide doelen in gevaar. Het ontwerpbesluit leidt tot een onevenredige benadeling van mijn bedrijfsbelangen in verhouding tot het nagestreefde doel.

Ik behoud mij uitdrukkelijk het recht voor om, naast de huidige procedure, een separate aanvraag in te dienen voor nadeelcompensatie en/of vergoeding van planschade wegens directe en indirecte schade als gevolg van dit project.

Ik vraag daarom het Wetterskip de landbouwkundige belangen te respecteren en het weidevogelbeheer te ondersteunen. Ik denk graag mee aan oplossingen die zowel waterhuishouding als landbouw en weidevogels ten goede komen.

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dageijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

16 FEB. 2026

Zaaknr. 995731

Contactpersoon : [REDACTED]
Onderwerp : Zienswijze op ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp-leggerbesluit – project
"Verbeteren waterhuishouding De Moark"
Kenmerk : B003
Datum : 11 februari 2026

Geachte heer, mevrouw,

[REDACTED] wenst met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project "Verbeteren waterhuishouding De Moark."

1 Inleidend

[REDACTED] verzet zich niet principieel tegen de verbreding van hoofdwatergangen, maar benadrukt nadrukkelijk dat wij deze maatregel niet toejuichen. De verbreding heeft ecologische en agrarische nadelen en kan alleen worden gerechtvaardigd indien zij strikt noodzakelijk is voor de waterhuishouding.

Ons hoofdzakelijke bezwaar richt zich op het door Wetterskip Fryslân voorgestelde extensieve oeverbeheer — met schuinere taluds, blijvende vegetatiestroken en om-en-om-hekkelen. Dit beheer komt feitelijk neer op het realiseren van natuurvriendelijke oevers (NVO's) in een gebied dat door de provincie en nationale programma's expliciet is aangewezen als:

1. Weidevogelkansgebied volgens Omgevingsverordening provincie Fryslân
2. Weidevogelgebied volgens Nota Weidevogels 2021–2030
3. Kansgebied Aanvalsplan Grutto

Het introduceren van oeverruigte en rietvorming in dergelijke gebieden is onverenigbaar met de beleidsdoelen; het schaadt de openheid en verhoogt predatie aanzienlijk. Daarnaast constateert [REDACTED] dat de geplande uitvoeringsperiode volgens het projectdocument loopt van 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dat betekent dat werkzaamheden voor een deel in het broedseizoen vallen, wat ecologisch en beleidsmatig ontoelaatbaar is.

2. Beleidskader en ruimtelijke context

2.1 Weidevogelkansgebied (Omgevingsverordening provincie Fryslân)

Het Moark-gebied maakt deel uit van de door de provincie aangewezen weidevogelkansgebieden en weidevogelparels, waarvoor een versterkt beschermingsregime geldt gericht op een open landschap en beperking van versturende elementen. Onder meer in artikel 2.52 van de Omgevingsverordening wordt het beschermingsregime van weidevogelkansgebieden beschreven. Met daarin opgenomen ook de verstoringszones. In, of op korte afstand van, weidevogelkansgebieden en weidevogelparels zijn nieuwe planologische ontwikkelingen met bebouwing, beplanting of verharding die versturend werken op de openheid en rust in principe in deze gebieden niet toegestaan.

2.2 Weidevogelgebied volgens Nota Weidevogels 2021-2030

De Nota Weidevogels stelt dat behoud en herstel van weidevogels alleen mogelijk is door:

- Het garanderen van openheid
- Het terugdringen van predatie,
- Het bewaken van biotopen zonder opgaande vegetatie
- Het vermijden van verstoring tijdens de broedperiode.

2.3 Kansgebied Aanvalsplan Grutto

Het gebied waarbinnen de Moark gelegen is is één van de 28 gebieden (uitbreidend naar 35) die aangewezen zijn als kansgebied voor het Aanvalsplan Grutto. In deze aaneengesloten weidevogelgebieden van minimaal 1.000 hectare werken boeren, terreinbeheerders, jagers en vrijwilligers samen. Ze beheren het open weidelandschap, zodat weidevogels er voldoende voedsel vinden, veilig kunnen broeden en kuikens kunnen laten uitvliegen. Om het aantal broedparen en de overlevingskansen van jonge grutto's en andere weidevogels te vergroten, voorziet het Aanvalsplan Grutto in optimale inrichting en beheer van de meest kansrijke gebieden. Kernpunten zijn onder andere (inrichting van) hoog waterpeil en minimale ruigte om dekking van predatoren te beperken.

3. Bezwaren van [REDACTED]

3.1 Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om-en-om-hekkelen.

Dit leidt tot:

- Blijvende riet- en ruigte-ontwikkeling;
- Visuele obstakels en verlies aan openheid;
- Facilitering van predatoren (zie ook 3.2).

Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden.

3.2 Predatie

Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties.

Waarom extensieve oevers predatie versterken:

a) *Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil- en lanceerpunten*

Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking voor:

- Stalking en hinderlagen
- Nestverkenning

- Het lokaliseren van kuikens
 - Ongezien naderen in open weilanden
- b) *Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied*
 Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied. Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.
- c) *Visuele obstakels benadelen de weidevogel*
 Weidevogels zijn grondbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

De hiervoor genoemde effecten worden bevestigd door provinciaal beleid. De provincie faciliteert predatiebeheer (zoals wildcamera's en vallen) juist omdat predatoren te grote druk uitoefenen op weidevogelpopulaties. Het is dus ecologisch inconsistent om, parallel aan deze beleidslijn, structurele maatregelen uit te voeren die verruiging (en daarmee predatie) in de hand werken in een kerngebied van het Aanvalsplan Grutto.

3.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit "onvoldoende" is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is ons bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet.

KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. [REDACTED] vraagt zich af of dit voldoende aan de orde is geweest.

3.4 Negatieve biotoopgevolgen van de verbreding

Hoewel [REDACTED] zich niet primair verzet tegen de verbreding, brengen wij expliciet naar voren dat deze maatregel niet wenselijk is en leidt tot:

- Verlies van agrarisch bruikbare grond (door verbreding),
- Vergroting van percelen door slootdemping als compensatie
- Verlies van microhabitatstructuren (greppels, slootkanten)
- Cumulatief negatieve effecten op weidevogelbiotoop.

3.5 Uitvoering in het broedseizoen is ontoelaatbaar

Volgens de ontwerp-omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot:

- Verstoring van territoria;
- Opvliegen van broedende vogels;
- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens;
- Verstoring van foerageergedrag;
- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars.

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

4. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

De [REDACTED] verzoekt Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.
- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken
- Voorzichtig omgaan met slootdempingen. Deze enkel toestaan als aantoonbaar geen verslechtering optreedt van het weidevogelbiotoop.

5. Slot

De [REDACTED] benadrukt dat zij geen voorstander is van de verbreding van de hoofdwatgangen en grote bezwaren heeft tegen het voorgestelde oeverbeheer en de geplande werktijd in het broedseizoen. Deze maatregelen zijn onverenigbaar met de weidevogeldoelen van de provincie Fryslân en het Aanvalsplan Grutto.

[REDACTED] staat open voor overleg en denkt graag constructief mee in een oplossing die zowel waterhuishoudkundige noodzaak als weidevogelbelangen dient, zonder deze met elkaar in conflict te brengen.

16 FEB. 2026

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

[DATUM]

12-02-2026

Geachte heer, mevrouw,

Als direct betrokkene wens ik met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project "Verbeteren waterhuishouding De Moark."

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor mijn landbouwkundige bedrijfsvoering. Ik verlies niet alleen kostbare grond, maar ook de functionaliteit van mijn percelen komt onder druk te staan.

Ik heb daarom bezwaar tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer
3. Verslechtering van de perceelstructuur en bewerkbaarheid
4. Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Vanwege de krappe marges en hoge grondprijzen, is dit verlies structureel en niet te compenseren. Het raakt:

- mijn totale bedrijfsomvang
- mijn voerproductie
- de mogelijkheden voor beweiding en maaibeheer

De compensatie die ik hiervoor van Wetterskip ontvang, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenoemd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder lever ik hieraan al jaren een bijdrage door :

- uitgesteld maaien (op kruidenrijk grasland)
- mozaïekbeheer
- creëren van nat biotoop door onder meer het aanleggen van plasdrassen en hogere waterpeilen.

- Verstoring van territoria
- Opliegen van broedende vogels
- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens
- Verstoring van foerageergedrag
- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

2.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit “onvoldoende” is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is mij bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet. KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. Ik vraag mij af of Wetterskip hier voldoende aandacht aan heeft besteedt.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark wil ik mijn bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogel populatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding, het extensieve oeverbeheer en de geplande uitvoeringsperiode brengen beide doelen in gevaar.

Ik vraag daarom het Wetterskip de landbouwkundige belangen te respecteren en het weidevogelbeheer te ondersteunen. Ik denk graag mee aan oplossingen die zowel waterhuishouding als landbouw en weidevogels ten goede komen.

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

19-2-2026
[DATUM]

Geachte heer, mevrouw,

Als direct betrokkene wens ik met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project "Verbeteren waterhuishouding De Moark."

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor mijn landbouwkundige bedrijfsvoering. Ik verlies niet alleen kostbare grond, maar ook de functionaliteit van mijn percelen komt onder druk te staan.

Ik heb daarom bezwaar tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer
3. Verslechtering van de perceelstructuur en bewerkbaarheid
4. Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Vanwege de krappe marges en hoge grondprijzen, is dit verlies structureel en niet te compenseren. Het raakt:

- mijn totale bedrijfsomvang
- mijn voerproductie
- de mogelijkheden voor beweiding en maaibeheer

De compensatie die ik hiervoor van Wetterskip ontvang, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenoemd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder lever ik hieraan al jaren een bijdrage door :

- uitgesteld maaien (op kruidenrijk grasland)
- mozaïekbeheer
- creëren van nat biotoop door onder meer het aanleggen van plasdrassen en hogere waterpeilen.

- predatiebeheer i.s.m. de lokale jagers

Door verbreding van de watergang en de bijbehorende oeveraanpassingen (zoals flauwe taluds en periodiek beheer daarvan) ontstaat juist meer predatie, minder openheid en slechtere vochtcondities. Dat maakt het voor mij als weidevogelbeheerder vrijwel onmogelijk om de gewenste resultaten te blijven behalen.

Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om-en-om-hekkelen.

Dit leidt tot:

- Blijvende riet- en ruigte-ontwikkeling
- Visuele obstakels en verlies aan openheid
- Facilitering van predatoren

Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden.

Predatie

Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties.

Waarom extensieve oevers predatie versterken:

a. Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil- en lanceerpunten

Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking voor:

- Stalking en hinderlagen
- Nestverkenning
- Het lokaliseren van kuikens
- Ongezien naderen in open weilanden

b. Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied

Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied. Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.

c. Visuele obstakels benadelen de weidevogel

Weidevogels zijn groundbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

Uitvoering in het broedseizoen is ontoelaatbaar

Volgens de ontwerp-omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot:

- Verstoring van territoria
- Opvliegen van broedende vogels
- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens
- Verstoring van foerageergedrag
- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

2.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit “onvoldoende” is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is mij bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet. KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. Ik vraag mij af of Wetterskip hier voldoende aandacht aan heeft besteedt.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark wil ik mijn bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogelpopulatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding, het extensieve oeverbeheer en de geplande uitvoeringsperiode brengen beide doelen in gevaar.

Ik vraag daarom het Wetterskip de landbouwkundige belangen te respecteren en het weidevogelbeheer te ondersteunen. Ik denk graag mee aan oplossingen die zowel waterhuishouding als landbouw en weidevogels ten goede komen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Faint, illegible text on the right side of the page]

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

16-2-2026

Geachte heer, mevrouw,

Als direct betrokkene wens ik met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project “Verbeteren waterhuishouding De Moark.”

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor mijn landbouwkundige bedrijfsvoering. Ik verlies niet alleen kostbare grond, maar ook de functionaliteit van mijn percelen komt onder druk te staan.

Ik heb daarom bezwaar tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer
3. Verslechtering van de perceelstructuur en bewerkbaarheid
4. Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Vanwege de krappe marges en hoge grondprijzen, is dit verlies structureel en niet te compenseren. Het raakt:

- mijn totale bedrijfsomvang
- mijn voerproductie
- de mogelijkheden voor beweiding en maai-beheer

De compensatie die ik hiervoor van Wetterskip ontvang, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenoemd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder lever ik hieraan al jaren een bijdrage door :

- uitgesteld maaien (op kruidenrijk grasland)
- mozaïekbeheer
- creëren van nat biotoop door onder meer het aanleggen van plasdrassen en hogere waterpeilen.
- predatiebeheer i.s.m. de lokale jagers

Door verbreding van de watergang en de bijbehorende oeveraanpassingen (zoals flauwe taluds en periodiek beheer daarvan) ontstaat juist meer predatie, minder openheid en

slechtere vochtcondities. Dat maakt het voor mij als weidevogelbeheerder vrijwel onmogelijk om de gewenste resultaten te blijven behalen.

Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om-en-om-hekkelen.

Dit leidt tot:

- Blijvende riet- en ruigte-ontwikkeling
- Visuele obstakels en verlies aan openheid
- Facilitering van predatoren

Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden.

Predatie

Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties.

Waarom extensieve oevers predatie versterken:

- a. *Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil- en lanceerpunten*
Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking voor:
 - Stalking en hinderlagen
 - Nestverkenning
 - Het lokaliseren van kuikens
 - Ongezien naderen in open weilanden
- b. *Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied*
Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied. Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.
- c. *Visuele obstakels benadelen de weidevogel*
Weidevogels zijn grondbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

Uitvoering in het broedseizoen is ontoelaatbaar

Volgens de ontwerp-omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot:

- Verstoring van territoria
- Opvliegen van broedende vogels
- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens
- Verstoring van foerageergedrag

- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

2.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit “onvoldoende” is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is mij bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet. KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. Ik vraag mij af of Wetterskip hier voldoende aandacht aan heeft besteedt.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark wil ik mijn bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogelpopulatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding en het extensieve oeverbeheer brengen beide doelen in gevaar.

Ik vraag daarom het Wetterskip de landbouwkundige belangen te respecteren en het weidevogelbeheer te ondersteunen

Met vriendelijke groet,

████████████████████
██

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden
(uitsluitend) per mail: kbosch@wetterskipfryslan.nl

17 februari 2026

Geachte heer, mevrouw,

██████████ produceert melk met passie. Met deze zienswijze wil zij reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project “Verbeteren waterhuishouding De Moark.”

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor onze landbouwkundige bedrijfsvoering. Daarom zijn er bezwaren tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Dit verlies is structureel. Het raakt de bedrijfsomvang, de voerproductie en de mogelijkheden voor maaibeheer. De compensatie die wij hiervoor van Wetterskip ontvangen, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenoemd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder leveren wij hieraan al jaren een bijdrage door uitgesteld maaien. Door verbreding van de watergang en de bijbehorende oeveraanpassingen (zoals flauwe taluds en periodiek beheer daarvan) ontstaat meer predatie en minder openheid. Dat maakt het voor ons als weidevogelbeheerder vrijwel onmogelijk om de gewenste resultaten te blijven behalen.

Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om-en-om-hekkelen. Dit leidt tot blijvende riet- en ruigte-ontwikkeling, visuele obstakels en verlies aan openheid en facilitering van predatoren. Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden. Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties. Waarom extensieve oevers predatie versterken:

- a. *Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil- en lanceerpunten*

Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking .

b. Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied

Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied. Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.

c. Visuele obstakels benadelen de weidevogel

Weidevogels zijn grondbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

Uitvoering in het broedseizoen

Volgens de ontwerp-omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot verstoring en vertapping. Dit is in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied;
- Borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark willen wij on bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogelpopulatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding, het extensieve oeverbeheer en de geplande uitvoeringsperiode tasten beide aan.

Met v

Wetterskip Fryslân
T.a.v. Dageijks Bestuur
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

16-02-2026

Geachte heer, mevrouw,

Als direct betrokkene wens ik met deze zienswijze te reageren op de ontwerp-omgevingsvergunning en het ontwerp-leggerbesluit voor het project “Verbeteren waterhuishouding De Moark.”

1. Inleidend

Het verbreden van watergangen in het Moark-gebied heeft directe en ingrijpende gevolgen voor mijn landbouwkundige bedrijfsvoering. Ik verlies niet alleen kostbare grond, maar ook de functionaliteit van mijn percelen komt onder druk te staan.

Ik heb daarom bezwaar tegen de voorgenomen maatregelen om de volgende redenen:

1. Verlies van productieve landbouwgrond
2. Belemmering van het weidevogelbeheer
3. Verslechtering van de perceelstructuur en bewerkbaarheid
4. Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

2. Bezwaren

2.1 Verlies van productieve landbouwgrond

Elke meter die een watergang breder wordt, gaat ten koste van bruikbare landbouwgrond. Vanwege de krappe marges en hoge grondprijzen, is dit verlies structureel en niet te compenseren. Het raakt:

- mijn totale bedrijfsomvang
- mijn voerproductie
- de mogelijkheden voor beweiding en maaibeheer

De compensatie die ik hiervoor van Wetterskip ontvang, weegt niet op tegen de nadelige gevolgen op de korte en lange termijn.

2.2 Belemmering van het weidevogelbeheer

Het gebied waar de Moark stroomt is een belangrijk weidevogelgebied. Het gebied is aangemerkt als een zogenoemd Aanvalsplan Grutto gebied. Als weidevogelbeheerder lever ik hieraan al jaren een bijdrage door :

- uitgesteld maaien (op kruidenrijk grasland)
- mozaïekbeheer
- creëren van nat biotoop door onder meer het aanleggen van plasdrassen en hogere waterpeilen.
- predatiebeheer i.s.m. de lokale jagers

Door verbreding van de watergang en de bijbehorende oeveraanpassingen (zoals flauwe taluds en periodiek beheer daarvan) ontstaat juist meer predatie, minder openheid en slechtere vochtcondities.

Dat maakt het voor mij als weidevogelbeheerder vrijwel onmogelijk om de gewenste resultaten te blijven behalen.

Extensief oeverbeheer is ongeschikt in open weidevogelgebied

Het ontwerp voorziet in een ecologisch onderhoudsniveau waarbij 15–30% van de vegetatie wordt gehandhaafd door om□en□om□hekkelen.

Dit leidt tot:

- Blijvende riet□ en ruigte□ontwikkeling
- Visuele obstakels en verlies aan openheid
- Facilitering van predatoren

Dit is in strijd met de ruimtelijke en ecologische kernkwaliteiten van de door provincie aangewezen weidevogelkansgebieden.

Predatie

Predatie wordt door de provincie en landelijke partners betrokken bij het Aanvalsplan Grutto erkend als een van de grootste bedreigingen voor weidevogelpopulaties.

Waarom extensieve oevers predatie versterken:

a. Ruigte, riet en opgaande vegetatie fungeren als schuil□ en lanceerpunten

Predatoren zoals vos, bruine kiekendief, blauwe reiger, steenmarter en bunzing maken actief gebruik van dekking voor:

- Stalking en hinderlagen
- Nestverkenning
- Het lokaliseren van kuikens
- Ongezien naderen in open weilanden

b. Vegetatiezones vergroten de verblijftijd van predatoren in het gebied

Rietkragen bieden beschutting tegen wind, regen en zon. Hierdoor nemen predatoren vaker rustpauzes in de ruigte en vergroten zij hun aanwezigheid in een weidevogelgebied.

Bovendien bieden deze vegetatiezones bij uitstek nestgelegenheid voor predatoren als de Bruine Kiekendief. De Bruine Kiekendief heeft daarnaast voor zijn specifieke manier van jagen halfhoge (0,5 - 2 meter) vegetatie nodig. Uit onderzoek blijkt dat juist deze randen (lijnelementen) ervoor zorgen dat de Bruine Kiekendief het gebied intrekt.

c. Visuele obstakels benadelen de weidevogel

Weidevogels zijn grondbroeders die zicht nodig hebben om naderende predatoren tijdig te detecteren. Ruigte vermindert deze visuele detectieafstand en verlaagt daarmee de overlevingskansen. Dit geldt zeker voor een broedgebied. Een gebied waar veel begroeiing staat wordt in de praktijk gemeden.

Uitvoering in het broedseizoen is ontoelaatbaar

Volgens de ontwerp□omgevingsvergunning is de geplande uitvoeringsperiode 1 september 2026 t/m 1 mei 2027. Dit betekent dat werkzaamheden voor een deel midden in het broedseizoen plaatsvinden (half maart – begin juli). Dit leidt tot:

- Verstoring van territoria
- Opvliegen van broedende vogels

- Vertrapping/vernietiging van nesten en kuikens
- Verstoring van foerageergedrag
- Aantrekken van predatoren en onrust-gevende vogels, waaronder meeuwen, kraaien, raven en ooievaars

Bovenstaande is volledig in strijd met de Nota Weidevogels, de doelen voor weidevogelkansgebieden uit de Omgevingsverordening en de uitgangspunten van het Aanvalsplan Grutto.

2.3 Onvoldoende onderbouwing van de KRW-noodzaak voor extensiever beheer

Het ontwerpstuk vermeldt dat de ecologische waterkwaliteit “onvoldoende” is, maar levert geen gebiedsspecifieke cijfers voor de Moark die aantonen dat alleen extensief beheerde oevers op deze locatie effectief of noodzakelijk zouden zijn. Het is mij bekend dat er tenminste één meting in het gebied is gedaan. De uitkomst van deze meting ondersteunt de uitspraak dat de waterkwaliteit in het gebied onvoldoende is niet. KRW-handreikingen benadrukken bovendien dat maatregelen lokaal moeten passen en dat waterbeheerders alternatieven moeten afwegen. Ik vraag mij af of Wetterskip hier voldoende aandacht aan heeft besteedt.

3. Verzoeken tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Ik verzoek Wetterskip Fryslân om het ontwerpbesluit op de volgende onderdelen aan te passen:

- Alternatief onderzoek voor KRW-maatregelen buiten het weidevogelgebied onderbouwd met gebiedsspecifieke waterkwaliteitsgegevens.
- Strikte borging van openheid in de legger en beheerbestekken.
- Afzien van extensief/ecologisch oeverbeheer in het gehele weidevogelgebied. Vervang dit door een vorm van beheer die openheid behoudt en predatie niet bevordert.
- Aanpassen van de uitvoeringsplanning, geheel buiten het broedseizoen om: geen werkzaamheden tussen 1 maart en 15 juli.

4. Slot

Als boer in het gebied rondom de Moark wil ik mijn bedrijf toekomstbestendig houden én blijven bijdragen aan een sterke weidevogelpopulatie. De door Wetterskip voorgestelde verbreding, het extensieve oeverbeheer en de geplande uitvoeringsperiode brengen beide doelen in gevaar.

Ik vraag daarom het Wetterskip de landbouwkundige belangen te respecteren en het weidevogelbeheer te ondersteunen. Ik denk graag mee aan oplossingen die zowel waterhuishouding als landbouw en weidevogels ten goede komen.

Met vriendelijke groet,

████████████████████
 ████████████████
 ████████████████
 ████████████████

18 FEB. 2026

Zaaknr 996052

AANTEKENEN

Dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900AA Leeuwarden

[Redacted]

Datum
12-2-2026

Doorkiesnummer
[Redacted]

Ons kenmerk
[Redacted]

Uw kenmerk
[Redacted]

Onderwerp
Zienswijze ontwerp-omgevingsvergunning en -leggerbesluit
voor het project "Verbeteren waterhuishouding De Moark"

Geachte Bestuur van Wetterskip Fryslân,
Uit een publicatie in het Waterschapsblad van Wetterskip Fryslân, van 6 januari 2026, nr. 7, blijkt dat het bovengenoemd ontwerp-omgevingsvergunning en ontwerp-leggerbesluit door u ter inzage is gelegd. Dit ontwerp geeft ons aanleiding tot het indienen van de volgende zienswijze.

In een deel van het plangebied ligt gastransportleiding N-503-30 welke bij ons in beheer is. In Bijlage_1.6_Overzichtstekening_watgang_16_(Geanonimiseerd), behorende bij de vergunning, is te zien hoe ten westen van Gytsjerkerhoek er een verruiming plaats zal vinden van de daar gelegen watgang. Op deze locatie ligt eerdergenoemde leiding. Specifiek op de locatie van profiel L16-4. Om een veilige ligging van deze leiding te waarborgen, verzoeken wij u dit werk met ons af te stemmen.

Figuur 1 locatie N-503-03

Figuur 2 uitsnede overzichtstekening watergang 16

Alvast bedankt. Indien u vragen heeft kunt u ook contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[Redacted line]

[Redacted line]
[Redacted line]